

Nogmaals iets over de Gekielde loofslak *Hygromia cinctella* in Joure, Friesland

Henk K. Mienis

Once more something about the Girdled snail *Hygromia cinctella* in Joure, Friesland

Summary. A brief report is given on the discovery of a second population of the invasive Mediterranean land snail *Hygromia cinctella* in Joure, Friesland. This population of the Girdled snail was found in the nature reserve 'the Famberhorst' near the normally closed entrance between Omkromte 8 and 10. The first population was found near the Omkromte 2, therefore most probably the Girdled snail is living in all the gardens at the even-numbered side of that street in Joure.

Een exoot in Joure

De invasieve Gekielde loofslak *Hygromia cinctella* (Draparnaud, 1801), een Mediterrane landslak uit de familie Hygromiidae, heb ik op 9 oktober 2017 voor het eerst in Joure, Friesland, gevonden (Mienis, 2018). De vindplaats bevond zich op de hoek van Omkromte no. 2 en de Harddraversweg no. 18. De vegetatie ter plaatse bestond uit eenjarigen zoals Grote brandnetel *Urtica dioica*, struiken in de vorm van bramen *Rubus spec.* en jonge eiken *Quercus spec.*, bomen waaronder vooral Ruwe berk *Betula pendula* en twee klimmers: Hop *Humulus lupulus* en Haagwinde *Calystegia septum*.

Tijdens mijn bezoek in de herfst van 2018 werd daar opnieuw de Gekielde loofslak aangetroffen op 10 en 13 oktober. Waarschijnlijk door de kurkdroge en hete zomer moest ik echter veel langer zoeken naar een levend exemplaar dan in het jaar daarvoor.

De Famberhorst

Tijdens mijn inventarisatie van de Famberhorst, een partikulier natuurgebied dat door de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels officieel erkend wordt als een vogelreservaat (fig. 1) stuitte ik tot mijn verrassing ook op Gekielde loofslakken. Nabij de normaal afgesloten ingang naar de Famberhorst, tussen de huizen aan de Omkromte 8 en 10, trof ik vijf keer diverse exemplaren van *Hygromia cinctella* aan op het blad van braam *Rubus spec.* (fig. 2) en stengels van de Reuzenberenklauw *Heracleum mantegazzianum* (fig. 3), waar ze vaak gezelschap hadden van Heesterslakken *Arianta arbustorum* (Linnaeus, 1758) (fig. 4). Deze observaties vonden plaats op respectievelijk 2, 4, 6, 7 en 8 oktober 2018, waarbij steeds enkele levende exemplaren werden waargenomen.

Uitsluitend op deze plek in de Famberhorst werd ook de Segrijnslak *Cornu aspersum* (Müller, 1774) aangetroffen. Zo goed als zeker hebben we in beide gevallen dan ook te maken met soorten die in de nabij gelegen tuinen voorkomen.



Fig. 1. Bord "Vogelreservaat" nabij de normaal gesloten toegang tot de Famberhorst aan de Omkromte. Foto Henk Mienis.



Fig. 2. Gekielde loofslak op braam. Foto Henk Mienis.



Fig. 3. Gekielde loofslak op stengel van Reuzenberenklauw. Foto Henk Mienis.



Fig. 4. Heesterslakken op stengel van Reuzenberenklauw. Foto Henk Mienis.

Omkromte

De Gekielde loofslak komt nu op twee verschillende plaatsen aan de even genummerde zijde van de Omkromte voor. Daar aan die zijde van de Omkromte slechts zes huizen staan, komt deze invasieve slak waarschijnlijk in alle 6 tuinen voor. Aan de oneven kant van de Omkromte heb ik tot nog toe tevergeefs gezocht naar de Gekielde loofslak.

Dankwoord

Mijn dank gaat uit naar de eigenaar van de Famberhorst, de heer D.J. Bergsma, voor zijn toestemming om een malacologisch onderzoek uit te voeren in dat gebied.

Geraadpleegde bron

MIENIS, H.K., 2018. De eerste vondst van de Gekielde loofslak *Hygromia cinctella* (Draparnaud, 1801) in Joure, Friesland. – Spirula 414: 44.

Adres van de auteur
mienis@netzer.org.il

Een eerste verkenning van de zoetwatermollusken van het natuurreservaat 'Kop Bloksleat' bij het Sneekermeer

Henk K. Mienis

A first survey of the freshwater molluscs of the nature reserve 'Kop Bloksleat' near Sneekermeer

Summary. 'Kop Boksleat' is a nature reserve adjacent to the south of lake Sneekermeer in the province of Friesland. A first survey of several ditches in 'Kop Bloksleat' yielded at least 20 species of freshwater molluscs. Noteworthy is the presence of a number of large colonies of the critically endangered Glutinous snail *Myxas glutinosa*. Several juvenile snails belonging to the genus *Bithynia* showed a shell with a very fine and dense spiral sculpture, a feature shown but not explicitly mentioned in the literature.

Natuurreservaat

Het natuurreservaat 'Kop Bloksleat' grenst aan de zuidkant van het Sneekermeer ('Snitser Mar') en wordt beheerd door Staatsbosbeheer (fig. 1). Het ligt aan het eind van de Bloksleat ten noordoosten van de oude weg van Joure naar Sneek, die daar ter plaatse Aldewei genoemd wordt. De Bloksleat valt onder Broek en is deel van de gemeente de Fryske Marren.

De toegang tot het natuurreservaat is vrij, mits men op de paden en wegen blijft. Er is echter één periode uitgezonderd: geduren-

de het broedseizoen van 1 maart tot 1 juli is de toegang tot 'Kop Bloksleat' verboden!

Door Kleefstra (2015) wordt dit natuurreservaat gekarakteriseerd als een winterpolder voornamelijk bestaande uit vochtig hooiland, vochtig weidevogel-grasland, kleine stukjes moeras, veenmosrietland en moerasheide.

Het water van de ondiepe sloten in deze polder is zeer helder en de sloten bevatten een rijke vegetatie (fig. 2).